

DOI 10.31392/NPU-nc.series15.2022.8(153).09
УДК: 796.5:005.591.6

Дем'янчук О.Г.
кандидат наук з фізичного виховання та спорту
Волинський національний університет імені Лесі Українки, м. Луцьк
Єрко І.В.
кандидат географічних наук, доцент
Волинський національний університет імені Лесі Українки, м. Луцьк
Ващук Л.М.
кандидат педагогічних наук, доцент
Волинський національний університет імені Лесі Українки, м. Луцьк
Савчук С.І.
кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент
Волинський національний університет імені Лесі Українки, м. Луцьк

ЗАСТОСУВАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ТУРИСТИЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ

В статті висвітлено застосування інноваційних технологій в туристичній діяльності. Методи дослідження: аналіз та узагальнення методичних та літературних джерел, інформаційних джерел мережі інтернет. З'ясовано, що «туризм» - подорож, мандрівки у вільний час за межі свого постійного проживання; активний вид відпочинку, що в поєднанні з пізнавальними, культурними, оздоровчими, розважальними та спортивними цілями забезпечує відновлення продуктивних сил особистості. В туризмі інновації можна розглядати як системні заходи, що відрізняються новизною, забезпечують розвиток галузі та стійке функціонування, містять у собі сучасні технології та призводять до позитивних зрушень в регіоні та країні. Важливим напрямом освіти є впровадження в загальнодержавну систему інноваційних технологій у навчально-тренувальну туристичну діяльність.

Ключові слова: туризм, інноваційні технології, туристична діяльність.

Demianchuk O., Erko I., Vashchuk L., Savchuk S. Application innovative technologies in tourism activities. Cutting-edge improvements in ways and mechanisms used to receive, analyze, process, store, dissemination and use of information - a definition denoting and used for "information technology". Talking about modern information technologies, it is a talking about the technologies of the century, which has super-powerful influence on all stages of development and fields of activity personality and the existence of mankind as a whole. The article highlights application of innovative technologies in tourism activities. Methods research: analysis and generalization of methodological and literary sources, information sources of the Internet. It turned out that "tourism" - travel, travel in free time outside of one's permanent accommodation; an active type of recreation, which, combined with cognitive, cultural, recreational, entertainment and sports purposes ensures the restoration of the productive forces of the individual. Tourism is part of the field of sports and physical culture, since it serves manifestation of a healthy lifestyle, ensures the development, improvement and maintaining physical performance and comprehensive training, covers all theoretical and practical aspects of personality activity and involves versatile sports and pedagogical improvement in this form activity. The main goal of modern tourism is provision of appropriate conditions for the fullest satisfaction of physical needs, moral and spiritual strength, education of a harmonious personality means of active tourism In tourism, innovation can be seen as systemic events, characterized by novelty, ensure the development industries and sustainable operation, include modern technologies and lead to positive changes in the region and the country. Important the direction of education is the introduction into the national system innovative technologies in educational and training tourism activities.

Keywords: tourism, innovative technologies, tourism activity.

Постановка проблеми та її зв'язок з важливими науковими та практичними завданнями. Важливим напрямом освіти є впровадження в загальнодержавну систему інноваційних технологій у навчально-тренувальну туристичну діяльність. Діяльність вважається інноваційною, якщо в неї приносяться нові знання, технології, прийоми, підходи для отримання результату, який широко затребуваний в суспільстві.

Новітні технології навчання, повинні розглядатися не просто, як форма отримання знань, а як процес розвитку в учнів креативних здібностей, що дозволяє перетворювати знання в частину особистого буття та свідомості. З іншого, як формування учителя-новатора, який повинен навчати школярів самостійно, творчо працювати з інформацією, засвоювати систему знань, формувати особисте ставлення до будь-якої проблеми, розглядаючи її з різних позицій. Вчити не тільки давати оцінку подіям і явищам з позиції власного буття в галузі формування інтелектуальної, фізичної культури засобами освітнього, оздоровчого та спортивного туризму, а й використовувати на практиці знання і вміння, знаходити шляхи вдосконалення та їх трансформацію в реальних умовах.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Чимало науковців свої дослідження присвятили проблемам застосування інновацій в галузі туризму. Серед робіт, які присвячені інноваційним технологіям навчання у галузі спортивного туризму, необхідно виділити дослідження В. Новикова, Ю. Миронова, С. Фокіна та ін.

Разом з тим Миронов Ю. і Блащак І. [6] вважають недостатнім вивчення застосування інноваційних технологій у систему підготовки туристів, кадрів для спортивного туризму та практику спортивного туризму та орієнтування.

Маклашина Л. вважає, що інновації у туризмі — це розробка, створення нових туристичних маршрутів, проектів і т.д. із застосуванням досягнень науки, техніки, IT-технологій, а також передового досвіду в галузях управління і

маркетингу [4].

Кіндрик Т.О., Головінов О.М. пропонують до інновацій в туризмі відносити перш за все ті нововведення, які супроводжуються: відновленням і розвитком духовних та фізичних сил туристів; якісно новими змінами турпродукту; підвищенням ефективності функціонування інфраструктури туризму; підвищенням ефективності процесів формування, позиціонування та споживання туристичних послуг [3].

Мета – дослідити застосування інноваційних технологій в туристичній діяльності.

Методи дослідження: Аналіз та узагальнення методичних та літературних джерел, інформаційних джерел мережі інтернет.

Виклад основного матеріалу дослідження. Термін «інновація», в сучасному його розумінні, першим став застосовувати Й. Шумпетер, який підкреслював, що інновація - це істотна зміна функції виробленого, що складається в новому поєднанні та комерціалізації всіх нових комбінацій, заснованих на використанні нових матеріалів і компонентів, впровадження нових процесів, відкритті нових ринків, впровадження нових організаційних форм.

Слово «туризм» (франц. *“tourisme”* – означає подорож – мандрівки у вільний час за межі свого постійного проживання; активний вид відпочинку, що в поєднанні з пізнавальними, культурними, оздоровчими, розважальними та спортивними цілями забезпечує відновлення продуктивних сил особистості.

Спортивний туризм — це специфічний вид туристсько-спортивної діяльності, головною формою якої є спортивний похід або змагання з видів туризму, ці види діяльності спрямовані на випробовування фізичних, психічних, духовних сил людини, удосконалення туристської майстерності туриста, виконання нормативів спортивних розрядів [8].

Незважаючи на наявність потенційно великих можливостей, свою економічну та соціальну значущість, в Україні, на даний момент, спортивний туризм розвинутий недостатньо.

Не передбачувано і, навіть, несподівано можуть виникати інновації у сфері спортивного туризму під впливом обставин, що склалися у ході долання маршруту, перешкод чи змагальних дистанцій.

В туризмі інновації можна розглядати як системні заходи, що відрізняються новизною, забезпечують розвиток галузі та стійке функціонування, містять у собі сучасні технології та призводять до позитивних зрушень в регіоні та країні [5]. Основні зусилля для розвитку інновацій в туризмі основні націлені на значне покращення та підвищення результатів туристичної діяльності.

Щоб туризм повною мірою відповідав своїм цілям і завданням, потрібні впорядковані уявлення про нього як про явище. Ідеться про теоретичні, організаційні і методичні аспекти туризму. Їх об'єднує в єдине ціле предмет «Туризм».

Туризм, як явище, що повною мірою відповідає своїм цілям і завданням, створює уявлення про себе, є свого роду системою заходів, в якій необхідно виділити в якості компонентів: ідеологічні, природничо-наукові, науково-методичні, програмно-нормативні та організаційно-управлінські основи.

Методичні та наукові основи туризму дозволяють теоретично обґрунтувати заняття в туристичних групах, секціях, уроках, як керівного педагогічного процесу. Важливе місце тут відводиться застосуванню новітніх методів навчання, туристичних прийомів, а також методів тренування туристів [1]. Розглядаються і різні сторони туристичної підготовки (фізична, теоретична, тактична, технічна, психологічна). У науково-методичних основах туризму мають бути висвітлені і обґрунтовані організація та проведення туристичних заходів в плані патріотичного виховання особистості.

Вибір методів навчання залежить від:

- загальної мети навчально-виховної роботи та принципів дидактики;
- особливостей методики навчання та її специфічних вимог щодо відбору загально дидактичних методів;
- мети, завдань і змісту матеріалу конкретного заняття;
- часу, відведеного на вивчення певного матеріалу;
- вікових та особистісних характеристик учнів;
- рівня підготовленості школярів;
- матеріальної забезпеченості навчального закладу (обладнання залів, класів, наявність технічних засобів, наочних посібників тощо);
- можливостей та особливостей самого учителя, його особистісних якостей, рівня теоретичної та практичної підготовки, методичної майстерності.

Реалізацію інноваційних методик під час освітньо-тренувального процесу в туризмі можна розглядати у трьох аспектах: соціальні, педагогічні та організаційні [2].

Організаційні умови передбачають аналіз інтересів і потреб учнів, вчителів та керівників гуртків для індивідуального й диференційованого підходів до навчально-тренувальної діяльності, створення ціннісної орієнтації на позитивне ставлення до свого здоров'я й фізичного стану.

Соціальні умови передбачають наявність навчального закладу, де впроваджуються заходи, його місцерозташування, наявна матеріально-технічна база, наявність необхідного туристичного спорядження.

Педагогічні умови передбачають наявність можливості використання різноманітних вправ, методів проведення занять різних форм і змісту для успішного навчання та тренування школярів з використанням засобів спортивного туризму.

Учитель-новатор має знати сутність туризму, його впливову роль у формуванні інтелектуальної і фізичної досконалості особистості; рівень розвитку туризму в Україні та інших країнах, його економічну і соціальну доцільність; основи відповідної наукової теорії; методологію, гносеологію розвитку; педагогічну та туристичну інноватику; вміти правильно сприймати навколишній світ, цінувати його; любити дітей, позитивно ставитися до них, їхнього здоров'я, життя; творчо і цілісно мислити; орієнтуватися в різних як стандартних, так і нестандартних умовах; прививати культуру

спілкування на заняттях, у туристичних походах та інших заходах; враховувати психологічні характеристики особистості учня; вміти трансформувати негативні настрої як власні, так і школярів у позитивні; формувати комунікативні здібності.

Вищезазначені вимоги покладаються в основу педагогічної діяльності, культуру педагогічної праці учителів, орієнтують на формування цілісного світогляду учня. Тому, в арсеналі освітнього та тренувального процесу, передбачається наявність технологій різних видів навчання: дистанційного, комп'ютерного, проблемного, розвиваючого, імітаційного, діалогового.

Туризм – вид спорту, результат в якому залежить переважно від уміння користуватися новітніми спеціальними технічними засобами.

Головним завданням під час подорожей - є збереження життя та здоров'я туриста, що у значній мірі залежить, як від самопочуття, так і від уміння орієнтуватися у просторі та на місцевості. На сьогодні сучасний телекомунікаційний ринок здійснює виробництво спеціальних технічних засобів; GPS-навігаторів; навігаційних програм, які суміщені у різноманітну дрібну техніку: наручні годинники, тактичні окуляри, мобільні телефони, браслети; компактні радіостанції. За допомогою яких можна контролювати маршрут свого руху, переміщатися на незнайомій місцевості, долати природні перешкоди.

Нововведення, які забезпечують відновлення і розвиток фізичних та духовних сил туристів; супроводжуються якісними змінами в туристичній діяльності; підвищенням ефективності процесів формування; ефективності функціонування інфраструктури туризму; застосування новітніх прогресивних методів (механізмів) роботи, слід віднести до інновацій, які у туризмі можна розглядати як заходи, що виокремлені у систему, мають якісну новизну, забезпечують розвиток й стійке функціонування, що й призводять до позитивних зрушень в галузі дитячого туризму.

Висновки. Удосконалення освітньо-тренувального процесу спонукає до пошуку нових навчальних і виховних технологій, впровадження новітніх форм, засобів та методів навчання і виховання.

Застосування нових технологій в навчанні та тренуванні, зміни в організації та використанні нових підходів, запровадження нетрадиційних методів організації освітніх процесів, залучення нових туристичних ресурсів – є основними напрямками інноваційної діяльності в туризмі.

Інновації, в структурі яких розвиваються новітні технології, є результатом наукових пошуків передового педагогічного досвіду.

Перспективи подальших розвідок полягають у дослідженні застосування сучасних інноваційних технологій у різних видах туризму.

Література

1. Demianchuk O., Ierko I., Voitovych I., Ierko A., Voitovych V., Mordyk M. Методи та засоби підготовки в спортивному туризмі. Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві : зб. наук. праць Східноєвроп. нац. ун-ту ім. Лесі Українки. Луцьк: Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2019. № 3(47). С. 43-47. doi.org:10.29038/2220-7481-2019-03-43-47.

2. Інноваційні методики навчання фізичної культури школярів [Текст]: навч.-метод. посібник / Н. Белікова, Л. Ващук, Т. Гнітецька та ін. / за заг. ред. проф. Н. Белікової, доц. В. Яловики. – Луцьк : Вежа-Друк, 2022. – 340 с. – С. 243-275.

3. Кіндрік Т.О., Головінов О.М. Інноваційна діяльність в туристичному господарстві України // Матеріали конференції "Ефективні інструменти сучасних наук — 2010".

4. Маклашина Л. Роль інновацій в розвитку туризму / Л. Маклашина // Креативная экономика. — 2011. — No 12 (60). — С. 130—136.

5. Миронов Ю. Б. Особливості інноваційної діяльності у сфері туризму / Ю. Б. Миронов // Проблеми формування та розвитку інноваційної інфраструктури: виклики постіндустріальної еконо- міки : матеріали IV Міжнар. наук.-практ. конф. (м.Львів, 18-19 травня 2017 р.). – Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2017. – 996 с. – С. 771-772

6. Миронов Ю. Б., Блащак І. М. Впровадження інноваційних технологій у систему спортивного туризму. / І. Блащак, Ю. Миронов // Вісник Львівського торговельно-економічного університету / ред. кол.: Куцик П. О. Барна М. Ю., Семак Б.Б. та ін. / - Львів: Видавництво Львівського торговельно-економічного університету, 2018. - Вип. 55. - С. 35-40. http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vlca_ekon_2018_55_8

7. Новіков В.С. Інновації в туризмі: навч. Посібник для студ. вищ. навч. закладів / В.С. Новіков. - М.: Видавничий центр «Академія», 2007. - 208 с.

8. Фокин С. П. Роль информационных технологий в спортивном туризме / С. П. Фокин // Наука, образование, культура : материалы Междунар. науч.-практ. конф. (Молдова, г. Комрат, 11 февраля 2015 г.). – Комрат : Комратский Государственный Университет, 2015. – Том 2. – С. 511-514.

Reference

1. Demianchuk O., Ierko I., Voitovych I., Ierko A., Voitovych V., Mordyk M. (2019). Metody ta zasoby pidgotovky v sportyvnomu turyzmi. Fizychnye vyhovannya, sport i kultura zdorovya u suchasnomu suspilstvi : zb. nauk. pracz Shidnoyevrop. nacz. un-tu im. Lesi Ukrayinky. Luczk: Shidnoyevrop. nacz. un-t im. Lesi Ukrayinky, no. 3(47). S. 43-47. doi.org:10.29038/2220-7481-2019-03-43-47.

2. Innovatciyni metodyki navczannia fizychnoyi kultury chkoliariv (2022): navch. metod. posib. Luczk: Veza druk, 340.

3. Kindryk, T.O., Holovinov, O.M. (2010), "Innovative activity in the tourism industry of Ukraine", Materialy konferentsii Efektivni instrumenty suchasnykh nauk, 37 - 40, available at: http://tourlib.net/statti_ukr/kindryk.htm

4. Maklashina, L. (2011), "The role of innovation in the development of tourism", Kreativnaja jekonomika, no. 12 (60), 130—136.

5. Myronov, Yu. B., Blaschak, I. M. (2018), Vprowadzenia innovatsiinyh tehnologiy w sistemu sportivnogo turizmu.

Visnyk Iyvskogo torgivno-ekonomichnogo universytetu. no 55. 35-40. http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vlca_ekon_2018_55_8

6. Myronov, Yu. B. (2017), Osoblyvosti innovatsiinoi diialnosti u sferi turyzmu, Problemy formuvannia ta rozvytku innovatsiinoi infrastruktury: vyklyky postindustrialnoi ekonomiky, materialy IV Mizhnar. nauk.-prakt. konf. (m. L'viv, 18-19 travnia 2017 r.), Lvivska Politehnika, Lviv, 771-772.

7. Novikov, V. S. (2007), Innovatsii v turizme, Akademia, Moskva, 208.

8. Fokin, S. P. (2015), Rol informatsionnykh tekhnolohii v sportivnom turizme, Nauka, obrazovanie, kultura : materialy Mezhdunar. nauch.-prakt. konf. (Moldova, g. Komrat, 11 fevralja 2015 g.), Komratskij Gosudarstvennyj Universitet Komratskij Gosudarstven-nyi Universitet, Komrat, 511-514.

DOI 10.31392/NPU-nc.series15.2022.8(153).10

УДК 373.5.016:[793.3:796.417.2.012.62]

Драч Т. Л.,
аспірантка Львівського державного університету фізичної культури ім. Івана Боберського,
тренер-хореограф Школи повітряної акробатики «Шоколад»

ФОЛЬК-МОДЕРН ТАНЕЦЬ ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ ХОРЕОГРАФІЧНИХ НАВИЧОК ДЛЯ ВИКОНАВЦІВ У ПОВІТРЯНІЙ АКРОБАТИЦІ ТА ПІЛОННОМУ СПОРТІ

Повітряна акробатика на полотнах та пілонний спорт є техніко-естетичними напрямками, які допомагають розвинути фізичні якості виконавця, однак покращити їхню хореографічну майстерність, яка є складовою номерів, можна завдяки заняттям фольк-модерн танцем. Завдяки заняттям хореографією діти та дорослі покращують свою виконавську майстерність, розвивають артистичність та характерність, в процесі формування технічних якостей. Народний танець формує у виконавця навички акторської майстерності, допомагає ознайомитися з різними характерами виконання та створити неповторний колорит національних фарб під час виконання акробатичного номеру. Номер з використанням народної хореографії є більш емоційно насиченими, яскравими, характерними, для них притаманна передача почуттів виконавців, їх належність до певного національного прошарку. Тож, метою нашої дослідження є визначити вплив народно-сценічної та фольк-модерн хореографії на розвиток виконавських здібностей у повітряній акробатиці та пілонному спорті. Завдяки проведеному дослідженню ми детально вивчили вже проведені наукові роботи присвячені застосуванню народно-сценічної хореографії в процесі підготовки виконавців у техніко-естетичних видах спорту, та розробили програму удосконалення хореографічної майстерності у таких напрямках як повітряна акробатика та пілонний спорт.

Ключові слова: фольк-модерн, народно-сценічна хореографія, методика викладання, повітряна акробатика, пілонний спорт.

Drach T. Folk-modern dance as the method of development choreographic skills for performers in aerial acrobatics and pylon sports. Aerial silks and pylon sports are technical and aesthetic directions that help develop the physical qualities of the performer, but it is possible to improve their choreographic skill, which is a component of the performance, due to the folk-modern classes. Due to the classes in choreography, children and adults improve their performing skills, develop artistry and character, in the process of forming technical qualities. Folk dance develops the performer's acting skills, helps to get acquainted with different types of performance and create a unique national style during the performance of aerial acrobatics. Performance with the use of folk choreography are more emotionally saturated, bright, characteristic, they convey the feelings of the performers, their belonging to a certain national stratum. Therefore, the purpose of our research is to determine the influence of folk-stage and folk-modern choreography on the development of performing abilities in aerial acrobatics and pole sports. The issue of choreographic training of athletes in technical and aesthetic sports, such as artistic and athletic gymnastics, figure skating, synchronized swimming, etc., as well as the involvement of folk and stage choreography in this process, was studied by such scientists as Rumba O.H. (2006), V.Yu. Sosina (2009), V.G. Todorova (2018) and others. Methodological recommendations in folk-stage choreography were studied in the work of modern scientists on folk-stage choreography, such as E. Zaitsev and Yu. Kolesnichenko (2007), etc. The issue of the development of such directions as pylon sports, aerial silks, rings, and hammocks was studied by scientists such as Hanna Oleynyk (2017), Irina Kartali (2018), Steven Santos (2013), Pony Poison (2013), and others. However, the question of using folk-modern as a method of choreographic training of performers in aerial acrobatics and pole sports has not been raised in modern literature yet. Due to our research, we have studied in detail the conducted scientific works devoted to the application of folk-stage choreography in the process of training performers in technical and aesthetic sports, and developed a program for improving choreographic skills in such areas as aerial acrobatics and pylon sports.

Key words: folk-modern, folk stage choreography, teaching method, aerial acrobatics, pylon sports.

Постановка проблеми та її зв'язок з важливими науковими та практичними завданнями. Народний танець утримує свою популярність завдяки розповсюдженню національної ідеї, а також залученню все більшої кількості виконавців до прагнення зберігати та поширювати національну культурну спадщину. Цей стиль хореографії може стати у нагоді при підготовці до виступів на повітряних полотнах, кільці та пілонному спорті. Він допомагає підготувати дітей та дорослих до виступів в національному характері, розвинути навички народно-сценічної та сучасної хореографії в процесі підготовки до змагань з повітряної акробатики на полотнах, кільці, гамаку та пілоні.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питанням хореографічної підготовки спортсменів у техніко-